

AVIZ
**referitor la proiectul de Ordonanță de urgență pentru
modificarea și completarea Legii nr.8/1996 privind
dreptul de autor și drepturile conexe**

Analizând proiectul de **Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.175 din 01.09.2005,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect modificarea și completarea Legii nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Intervențiile legislative sunt motivate de necesitatea alinierii la *acquis*-ul comunitar în domeniu.

2. Semnalăm că intervenții legislative asupra Legii nr.8/1996, cu modificările și completările ulterioare, au făcut obiectul proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, transmis spre avizare la Consiliul Legislativ, de către Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.138 din 11.07.2005. Proiectul a fost avizat favorabil, cu observații și propuneri, de către Consiliul Legislativ, prin avizul nr.947/15.07.2005.

Precizăm că majoritatea propunerilor și observațiilor formulate în avizul susmenționat au fost reținute la elaborarea prezentului proiect.

proprietatea intelectuală nu se regăsesc menționate în mod expres, apreciindu-se la vremea respectivă, că domeniul aparținea dreptului intern.

Necesitatea asigurării liberei circulații a anumitor servicii din domeniul cultural artistic precum și a liberei circulații a produselor culturale (inclusiv prin posibilitatea de a negocia tratate în domeniu conform art.133, în anumite cazuri cu rezervele prevăzute de art.30, ambele articole prevăzute în Tratatul de la Amsterdam) a determinat adoptarea mai multor regulamente și directive care au fost structurate în legislația referitoare la Piața Internă, segmentul societăți comerciale, prin intermediul cărora au fost armonizate aspecte menite să întărească capacitatea statelor membre de a asigura o mai bună protecție titularilor de drepturi, în special în domeniul proprietății industriale.

Prin convențiile internaționale la care sunt membre toate statele din Uniunea Europeană, administrate de Organizația Mondială pentru Proprietate Intelectuală sau de Organizația Mondială a Comerțului, precum și din practica Curții Europene de Justiție s-a instituit principiul general al recunoașterii **existenței** dreptului de proprietate intelectuală, cu precizarea că în cazul anumitor elemente, **exercitarea** acestuia rămâne la nivelul legislațiilor interne ale statelor membre.

Ulterior, la nivelul Uniunii Europene, în cuprinsul proiectului de Tratat instituind o Constituție pentru Europa, importanța protecției proprietății intelectuale a fost evidențiată în mod distinct în cadrul Părții a doua, Libertățile, art.II-76 alin.2, potrivit căruia «Proprietatea intelectuală este protejată».

În cadrul procesului de negocieri purtate de Guvernul român cu Comisia Europeană, în vederea aderării la Uniunea Europeană, segmentul privind proprietatea intelectuală (cu cele două componente: proprietatea industrială și dreptul de autor) a fost structurat în cuprinsul Capitolului 5 - Dreptul societăților comerciale, capitol închis provizoriu în semestrul II-2001 și prin care România a acceptat *acquis*-ul comunitar în domeniu în vigoare la 30 iunie 2002.

În Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană, care a fost ratificat de Parlamentul român prin Legea nr.157/2005, în Anexa 5 referitoare la dispoziții permanente, la domeniul ce vizează dreptul societăților comerciale, nu se regăsesc reglementări care să reprezinte angajamente pentru România la acest capitol (singura reglementare existentă referindu-se la instituirea unui «mecanism special» pentru titularii de brevete de invenții sau certificate suplimentare de protecție pentru un produs farmaceutic înregistrat într-un stat membru și care pot, în anumite condiții, beneficia de protecție).

Pe de altă parte, în Raportul de țară pe anul 2004, Comisia Europeană precizează că legislația internă referitoare la proprietatea intelectuală este, în linii mari, armonizată și că au fost înregistrate progrese în preluarea *acquis*-ului comunitar prin ultima modificare adusă Legii nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, prin Legea nr.285/2004.

După evidențierea progreselor realizate, Raportul a semnalat totuși existența a trei probleme care, fie aduc atingere principiilor din dreptul comunitar, fie creează greutăți în procesul de implementare a *acquis*-ului comunitar și anume:

- stabilirea de limite pentru plata anumitor drepturi;
- persistența fenomenului de piraterie și contrafacere;
- necesitatea consolidării capacității administrative a instituțiilor implicate în protecția drepturilor de autor și a drepturilor conexe;

Analizat din această perspectivă, proiectul de ordonanță de urgență supus avizării, are drept scop eliminarea deficiențelor reținute de Comisia Europeană. În acest sens, modificările și completările propuse vizează aspecte ce țin de dreptul material în ceea ce privește definirea conținutului și exercitarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe, dar și aspecte de ordin jurisdicțional și administrativ, toate menite să faciliteze punerea în aplicare a principiilor fundamentale care se regăsesc în *acquis*-ul comunitar în domeniu, cum ar fi: libertatea contractuală sau exclusivitatea utilizării anumitor drepturi de autor sau conexe.

În acest context, din punct de vedere al concordanței cu *acquis*-ul comunitar și de încadrare în recomandările Comisiei Europene, proiectul impune eliminarea limitelor valorice stabilite pentru anumite drepturi, cum este cazul pct.29 de modificare a art.107 alin.(7), și pct.45 de modificare a art.131¹.

În al doilea rând, proiectul realizează și o transpunere și adaptare a celei mai recente reglementări comunitare în domeniu - Directiva Parlamentului European și a Consiliului nr.2004/48/CE privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, (cunoscută ca Directiva enforcement). Sub acest aspect, sunt de reținut modificările propuse la Capitolul II privind Oficiul Român pentru Drepturile de Autor, și Capitolul III privind Proceduri și sancțiuni. Proiectul detaliază reglementările deja existente privind activitatea ORDA și instituie măsuri și proceduri noi, în cazul acțiunilor privitoare la încălcarea drepturilor recunoscute și garantate de lege, precum și în cazul cererilor de asigurare a probelor sau a modalităților concrete de

stabilire a pagubei. Prin aceste noi reglementări se oferă instanțelor de judecată un instrument juridic mai puternic, de asigurare a protecției titularilor de drepturi pe toată durata impusă de desfășurarea unui proces și, în special, în faza de cercetare (ex.: regimul de acordare a informațiilor sau protecția identității martorilor).

În al treilea rând, în vederea simplificării activității relative la gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe, proiectul introduce mai multe reglementări care au menirea să clarifice unele probleme ce au apărut în activitatea practică, simplificând anumite proceduri privind gestionarea colectivă a drepturilor de autor, inclusiv procedurile de mediere în vederea stabilirii cuantumului drepturilor și a metodologiilor de colectare a acestora.

Ca urmare a celor expuse mai sus, apreciem că proiectul se aliniază la *acquis*-ul comunitar.

Precizăm că prin includerea expresă, în cadrul definiției noțiunii de comunicare publică, a utilizării unei opere prin intermediul serviciilor de Internet, (pct.8 de modificare a art.15 din Legea 8/1996) precum și prin celelalte trimiteri făcute la utilizarea prin sistem digital/numeric a operelor, proiectul se aliniază la ultimele două Tratatate, adoptate de Organizația Mondială pentru proprietate Intelectuală (OMPI) la Geneva în decembrie 1996 după cum urmează: Tratatul privind dreptul de autor, ratificat de România prin Legea nr.205/2000 și Tratatul privind interpretările, execuțiile și fonogramele, ratificat de România prin Legea nr.206/2000.

În acest context, considerăm că proiectul se aliniază și cu ultimele reglementări internaționale în domeniu.

4. La art.I pct.18, referitor la textul propus pentru art.66, întrucât norma nu cuprinde o referire la un alt act normativ, mențiunea „din prezenta lege” urmează să fie eliminată, ca redundantă.

5. La art.I pct.20, semnalăm că nu este clar sensul sintagmei „piața internă”, având în vedere că în Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr.157/2005, expresia „piața internă” are alte conotații. Pe cale de consecință, acest aspect trebuie clarificat.

Totodată, referitor la epuizarea drepturilor în cazul programelor pentru calculator, semnalăm că reglementarea acestei situații este deja prezentă în cuprinsul art.14 alin.(1) din Legea nr.8/1996.

6. La art.I pct.21 și pct.22, având în vedere că ambele vizează modificarea aceluiași articol, pentru o mai bună sistematizare a dispozițiilor normative, precum și pentru suplețea proiectului,

propunem comasarea acestora într-un singur punct, pct.21, cu următoarea parte dispozitivă:

„21. La articolul 98 alineatul (1), literele b) și g), precum și alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:”

În continuare, se vor reda textele propuse pentru aceste elemente structurale, încadrate între ghilimele, se va elimina partea dispozitivă a pct.22 și se va proceda la renumerotarea corespunzătoare a celorlalte puncte.

7. La **art.I pct.23**, referitor la textul propus pentru alin.(4) al art.98, pentru un plus de rigoare în redactare, propunem înlocuirea sintagmei „Definițiile de la art.”, prin sintagma „Definițiile prevăzute la art.”

8. La **art.I pct.30**, având în vedere că art.107¹ se propune a fi alcătuit dintr-un singur alineat, marcarea acestuia ca alin.(1) trebuie eliminată.

Totodată, nu este clar de ce asociațiile de editori - care nu sunt organisme de gestiune colectivă - trebuie să îndeplinească “condițiile stabilite prin decizia directorului General ORDA”. Menționăm că, în conformitate cu **pct.54** din proiect referitor la modificarea art.138, ORDA ca organ de specialitate al administrației publice centrale avizează, în baza Ordonanței Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații, constituirea acestora, dar nu se implică în organizarea lor prin decizii interne.

9. La **art.I pct.38**, în textul propus pentru art.121 alin.(4), sintagma „în conformitate cu regulile aplicabile” se repetă.

10. La **art.I pct.44**, întrucât intervenția legislativă vizează numai alin.(1)-(3), nu întregul articol, indicativul „Art.131” din fața textului trebuie eliminat.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **pct.46**, unde se va elimina indicativul „Art.131²” și pct.57, unde se va elimina indicativul „Art.138⁴”.

Tot referitor la **pct.44 alin.(2) al art.131**, pentru corectitudinea exprimării, cuvântul „maximum” urmează să fie înlocuit cu „maxim”.

11. La **art.I pct.52**, întrucât art.134¹ este alcătuit din mai multe alineate iar lit. c) aparține alin.(1), pentru precizia normei de trimitere, în partea dispozitivă, după expresia „La articolul 134¹ „trebuie introdusă mențiunea „alineatul (1)”.

12. La **art.I pct.54**, având în vedere că potrivit dispoziției de la art.138 alin.(1) lit.n) Oficiul Român pentru Drepturile de Autor îndeplinește orice atribuții prevăzute de lege, propunem înlocuirea

expresiei „Atribuțiile Oficiului”, din enunțul incipient, prin expresia „**Principalele atribuții ale Oficiului**”.

13. La **art.I pct.58**, pentru a reda corect partea dispozitivă, expresia „alineatele (2), (4)” trebuie înlocuită cu expresia „alineatele (2) și (4)”.

14. La **art.I pct.60**, pentru uniformitate în redactarea textului, potrivit propunerii de la pct.6 *supra*, sintagma „care va avea următorul cuprins:” urmează să fie înlocuită cu sintagma „cu următorul cuprins:”

15. La **art.I pct.61**, referitor la modificarea art.139 alin.(14) lit.a), semnalăm că norma este eliptică. Propunem revederea textului.

16. La **art.II**, precizăm că art.7 alin.(2) din Ordonanța Guvernului nr.45/2000 a fost abrogat prin Art.IV lit.b) din Ordonanța Guvernului nr.10/2005, aprobată prin Legea nr.146/2005, astfel încât o nouă abrogare nu se motivează.

De asemenea, întrucât numerele actelor normative enunțate în dispoziția pentru abrogare , precum și numerele și datele editorialelor în care acestea au fost publicate sunt redat incorect și ținând seama că nu în toate cazurile se menționează intervențiile legislative care au operat ulterior intrării în vigoare a acestora, propunem reformularea textului astfel:

„Art.II. – Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se abrogă: art.96 alin.(1) lit.c) din Legea audiovizualului nr.504/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.534 din 22 iulie 2002, cu modificările și completările ulterioare, art.5 și 6 din Hotărârea Guvernului nr.7/2004 privind protecția juridică a serviciilor bazate pe acces condiționat sau constând în accesul condiționat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.46 din 20 ianuarie 2004, art. 6 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.45/2000 privind unele măsuri pentru combaterea producerii și comercializării neautorizate a fonogramelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.41 din 31 ianuarie 2000, aprobată cu modificări prin Legea nr.624/2001, cu modificările ulterioare, art.3 alin.(2) din Ordonanța Guvernului nr.124/2000 pentru completarea cadrului juridic privind dreptul de autor și drepturile conexe, prin adoptarea de măsuri pentru combaterea pirateriei în domeniile audio și video, precum și a programelor pentru calculator, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.427 din 2 septembrie 2000, aprobată cu modificări prin Legea nr.213/2002, cu modificările ulterioare, art.4 din Hotărârea Guvernului nr.143/2003 pentru aprobarea metodologiilor privind utilizarea fonogramelor publicate în

scop comercial sau a reproducerilor acestora și a tabelelor cuprinzând drepturile patrimoniale cuvenite artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.151 din 10 martie 2003 și art.4 din Hotărârea Guvernului nr.144/2003 pentru aprobarea metodologiilor privind utilizarea repertoriului de opere audiovizuale al organismelor de gestiune colectivă și a tabelelor cuprinzând drepturile patrimoniale cuvenite autorilor de opere audiovizuale, cu excepția autorilor muzicii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.151 din 10 martie 2003. Pe aceeași dată atribuțiile ORDA privind constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor contravenționale stabilite prin acte normative anterioare prezentei ordonanțe de urgență își încetează aplicabilitatea.

17. La **art.IV**, pentru o formulare consacrată în actele normative, sintagma „inclusiv cu cele aduse” trebuie înlocuită cu sintagma „și cu cele aduse”.

Totodată, având în vedere că art.13 din Legea nr.208/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României stabilește în care parte a acestui editorial se republică actele normative, mențiunea „Partea I” trebuie eliminată, ca superfluă.

PRESEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 1220 / 2.07. 2004 -